

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNTURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colină
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tari,
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 oor., pe șase luni
12 oor., pe trei luni 6 oor.
N-rii de Duminecă 2 f. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 oor., pe șase
luni 10 oor., pe trei luni 5 oor.
Ca dinul în casă: Pe un an
24 oor., pe 6 luni 12 oor., pe trei
luni 6 oor. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 255.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Noemvrie.

1901.

Cestiuni de limbă și sentiment.

Înainte cu câteva zile s'a în-
tâmpat, că într'o sedință a curții cu
jurați din Brașov, judele, care pre-
sida tribunalul, a adresat unui mar-
tor român câte-va întrebări în limba
română. Acesta a fost de ajuns pen-
tru-ca foita șovinistă maghiară de
aici să dea alarmă, că s'a comis un
atentat contra limbii statului.

Judecătorului i-se ia în nume
de rău, decât schimbă câte-va cu-
vinte c'un martor în limba maternă
a acestuia, pentru a-se pute înțelege
cu el imediat, nu prin mijlocirea
greoii a interpretului.

Casuri ca acesta, cari se repet
zilnic de la un colț la celălalt al
țării, sunt — decât vom ave în ve-
dere, că martorii din cestiune nu
sunt Chinezii și Africanii, ci fac
parte din națiunile conlocuitoare ne-
maghiare — casuri tipice, ce caracte-
rizează stadiul în care se află ces-
tiunea naționalităților la noi.

Nimeni nu se gândesc serios
la rezolvarea acestei cestiuni de
viață pentru statul ungar. În dietă
se discută cu săptămânile asupra tu-
tor întrebărilor interne, cari intere-
săză țera, numai de cea mai ca-
pitală dintre ele nu se vorbește de-
cât atunci, când vre-un incident ne-
prevădit constringe pe cei din dietă
a se ocupa de ea, și atunci se vor-
bește numai în sens negativ.

Astfel de incidente, cum a fost
cel provocat de acușățiunile îndrepta-
te contra partidei populare, că ar
conspira cu Slovacii, nu numai că
nu contribuie cu nimic la vre-o lă-
murire, ci o îngreuează tot mai mult,
ba o face chiar cu totul imposibilă.

La convingerea acesta încep a
ajunge încet încet Maghiarii înșiși,
— cel puțin aceia dintre ei, cari, în
mijlocul patimei exclusivismului cei-
stăpânesce, tot mai au din când în
când momente lucide și ved că nu
merg lucrurile bine.

E semnificativ, că chiar diarul
„Magyarország“, care s'a distins până
acuma în propagarea ideilor de ma-
ghiarizare forțată, vine să constate
cel dintâiu, că de aceea „părinții
patriei“ numai siliți vorbesc de ces-
tiunea naționalităților, și atunci
numai ferindu-se de ea, fiind-că se
tem de ea.

Nu e bine însă așa — dice nu-
mita foiă — căci numai studiând
și pătundând temeinic această ces-
tiune, ea poate fi lămurită și rezolvată
cu succés.

Este interesant mersul ideilor
lui „Magyarország“ despre aceea
cum trebuie să se lămurască ces-
tiunea naționalităților. Înainte de toate,
dice, trebuie lămurit decât cestiu-
nea naționalităților e curată ces-
tiune de limbă? Căci de ar fi așa,
atunci n'ar mai fi nici o speranță
său pre puțină speranță de a fi re-
zolvată cu succés. Atunci cifrele seci
ale statisticele populațiunii ar fi cri-
teriu în apreiarea puterii de stat
ungar. Puind în cumpănă numărul
Maghiarilor și al Nemaghiarilor în
Ungaria și în Croația, Maghiarii ar
fi, dice „M-g“, cu deca la sută în
minor.

Nu e permis deci, adaugă „M-g“,
a privi cestiunea naționalităților ca
o curată cestiune de limbă, cum
a fost privită până ađi. Încă înainte
cu 40 de ani Eötvös, cugetătorul
adânc, a đis, că baza naționalității
nu e limba comună, ci simțământul
comun. Unitatea de limbă e un mare
avantagi și o mare putere, dăr nu
e totul.

Nu putem — adaugă foiă ma-
ghiară — să resolvăm problemele
cele mai înalte ale statului și să-l
construim în totă puterea și inde-
pendența sa, decât atunci, când va
ajunge deasupra unitatea simțământ-
ului și nu va mai predomi păre-
rea, că cestiunea naționalităților e
mai presus de toate cestiune de limbă.

„Nouă ni-se pare“, dice „M-g“,
„că sentimentul comun trece încet
dela idea mai vechiă a limbii la
idea sentimentului. Și acesta e și
lucru firesc, căci deplina suverani-
tate și independență a statului un-
gar nu se poate face atârătoare și nu
se poate suspenda până atunci, până
când vom contopi naționalitățile“.

Nu scim ce să đicem și să mai
credem față cu părerile acesle nouă
a foiiei maghiare. Ele ni-ar pute lă-
muri numai atunci decât ni-ar spune
„M-g“ cum crede, că Maghiarii vor
pute câștiga acea basă largă a sen-
timentului comun, pe care se potă
construi statul național?

Deschiderea corpurilor legiuitoare române.

Eră s'au deschis cu solemnitatea
obișnuită corpurile legiuitoare ro-
mâne.

La orele 12 din đi M. S. Re-
gele a intrat în sală salutat cu vii
aplaude de senatori și deputați și a
cetit cu voce tare *Mesagiul de deschi-
dere*. Reproducem textual din Mesa-
giu partea esențială, ce urmăză:

Cestiunea financiară predomină și în
momentele actuale situațiunea noastră in-
ternă. Sunt încă multe greutăți de învins,
dăr sunt sigur că, prin sprijinul luminat ce
veți da guvernului Meu, se va duce la
bun sfârșit opera de consolidare a finan-
țelor Țerei. Stavila, pe care ați pus-o creș-
cerei cheltuelilor statului, nu poate decât să
înlesnescă asigurarea trainică a echilibrului
budgetar și să aibă o influență binefăc-
tore asupra creditului public. Guvernul Meu
e, prin urmare, dator a veghia, ca îmbu-
nătățirea dobândită până acum să fiă men-
ținută. Spre a ajunge la acest scop, se vor
supune deliberărilor Domniilor-Văstre dife-
rite legi financiare și o revisuire a legii
pensiunilor.

Țera întrăgă așteptă cu atât mai mult
ca finacele statului să fiă stabilite pe te-
melie tare, cu cât de acesta atâră desvol-

tarea sa economică și întărirea pozițiunii
sale politice.

Lucrarea Domniilor-Văstre este înles-
nită prin pacea europeană, care este preo-
cuparea neîncetată a Puterilor celor mari.
România continuând a păstra o politică
liniștită și cumpănită, relațiunile sale cu
tote statele sunt din cele mai amicale și
normale.

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

Ministerul de interne va propune pro-
iectele de lege a poliției rurale și a orga-
nizărei administrative, având de țel a sa-
tisface mai deplin și mai grabnic interesele
fie-cărui cetățen.

Organizarea ministerului justiției, re-
formarea legii portăreilor și modificarea
mai multor dispozițiuni ale procedurii ci-
vile, vor face de-asemena obiectul lucră-
rilor Domniilor-Văstre.

În privința desvoltării economice vi-se
vor presenta trei proiecte de lege: a sin-
dicatelor agricole, a breslelor și a meseria-
șilor. Ele sunt menite, prin măsurile, ce
prevăd, să fie folositoare atât muncii in-
terne, cât și relațiunilor comerciale.

Tractatul de comerț, încheiat între
România și Turcia, se va supune imediat
aprobării Domniilor-Văstre.

Desvoltarea căilor de comunicațiune
pe uscat și pe apă trebuie să-și meargă
cursul ei înainte. Pe de-o parte se vor pre-
senta desbaterilor Domniilor-Văstre două
proiecte de lege, imperios cerute de inte-
resele generale și locale: acel al drumuri-
lor și acel al apelor; pe de altă parte, cu
tote greutățile financiare, construcțiunea
portului Constanța s'a urmărit cu energie
și astăđi comerțul se poate folosi cu mai
multă înlesnire de densus. Prin întrebui-
nțarea lui în timpul iernei și prin o mai
sistematică organizare a comerțului de ce-
reale, se vor ameliora totodată în mod sim-
țitor, condițiunile esportului nostru.

Prin votarea legilor învățământului,
Domniile-Văstre ați pus o temelie sănătoasă
desvoltării învățământului public și i-ați dat
o direcțiune mai practică. Pe această temelie
se va ridica acum edificiul însuși.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Un curios proiect politic din secolul XVIII.

De Octav George Lecca.

În corespondența urmată între minis-
terul afacerilor esterne din Paris și între
Villeneuve, ambasadorul regelui pe lângă
sublima Pörtă, în 1732, găsim interesanta
relațiune, ce urmăză și care atinge de aproape
țările române.

Nu este de prisos a aminti, că la
această epocă Franța era guvernată de Lu-
dovic XV și că tronurile din Valachia și
Moldova erau ocupate, cel dintâiu de Gri-
gorie II Ghica, ér cel de al doilea de Con-
stantin Mavroordat. Carol al VI era îm-
părat al Germaniei.

În scrisoarea sa dela 13 Mai 1732
Villeneuve însoiște pe guvernul său des-
pre proiectul unui ungar, Disloway, relativ
la stabilirea unui regat creștin între Un-
garia și Principatele române*).

*) A se vedé corespondența și răspunsul
afacerilor esterne în colecț. Hormuzachi, — docu-
mente cul-se de Odobescu; — supl. I. tom. I.

Ambasadorul francez dice în scriso-
rea sa:

„Proiectul d-lui Disloway, nobil un-
gar atașat principelui Rakoczy, constă în
stabilirea unui nou regat la confiniile Tran-
silvaniei și Ungariei. D-l Disloway pretinde
(13 Mai 1732), că există o țără mare ne-
locuită, situată la confiniile Ungariei și
Transilvaniei și dependentă de Moldova și
Valachia...“

Ne-ar fi cam greu a determina cu
precisiune pozițiunea geografică a acestui
teritoriu. Nici ambasadorul, nici autorul
acestui plan nu-o indică în coresponden-
ța lor.

Acastă țără dependentă de Moldova
și de Valachia, ni-se pare a fi teritoriul de
la Vrancea, singurul care implinesc con-
dițiunile a se afla situat între Transilvania,
Moldova și Valachia. Cu toate acestea se
poate ca acest teritoriu să fiă altul.

Țera, adaugă relațiunea, este foarte
roditoare și proprie prin situațiunea sa și
prin calitatea terenului de a atrage acolo
un mare număr de locuitori pentru a forma
colonii“.

Pentru dificultățile, ce erau de biruit
în reușita întreprinderii sale, Disloway se
adresază, cum am văđut, marchisului de
Villeneuve, rugându-l a interveni pe lângă
rege, pentru a susține acest proiect. Am-
basadorul însoiște pe ministrul afaceri-
lor streine, așteptând avisul regelui.

În intervențiunea sa pe lângă amba-
sador, Disloway arată, că e secundat în
realizarea proiectelor sale de diverse cir-
cumstanțe și de principele Moldovei.

„...Care lucru ar fi cu atât mai ușor de fă-
cut, cu cât Ungaria și Transilvania, în cari
țeri șune, că a întreținut mereu relațiuni
și dela îndepărtarea sa de acolo, sunt pline
de nemulțumiri, cari nu caută, decât un pri-
lej pentru a se sustrage dominațiunii îm-
păratului. Scopul lui Disloway ar fi de a
obține dela rōge această țără în suverani-
tate și pentru aceasta a cređut, că ar trebui
să începă prin a preveni nu numai opoziți-
unile, ce le-ar pute întâmpina din partea
principelui de Valachia și a principelui de
Moldova, dăr a-i face chiar favorabil“.

„El a făcut acestui din urmă propo-
sițiunii, în urma cărora a obținut consimțē-

mentului, după ce angajat ai plăti anual în for-
mă de tribut a deca parte din toate venitele
ce i-le-ar procura noul stat, din oră ce
specie de produse...“

Disloway mai adaugă, că având deja
sprijinul principelui Moldovei, el a făcut
propuneri la Pörtă, căreia i-a prezentat un
dublă avantaj pentru imperiu: unul ar
consta în aceea, că statul, pe care îl avea
în vedere să-l fondeze, ar constitui o nouă
barieră între imperiul Sultanului și al Îm-
păratului, opunând acestui din urmă o
țără, a cărei trecere ar fi tot-deuna liberă
trupelor marelui stăpân; ér al doilea, că
locuitorii acestui nou regat ar forma un
corp de trupe tot-deuna utile și stând în
serviciul Porții.

„El cere în același timp, că succesiu-
nea ereditară a acestei suveranități să-i fie
asigurată familiei lui.“

Villeneuve adaugă în raportul său, că
după spusele lui Disloway, propunerea sa
ar fi fost ascultată favorabil, însă, că i-s'a
pus un obstacol: după ultimele tratate în-
tre imperiu și Pörtă, acesta ar fi angajat
a nu favoriza nici-odată întreprinderile Un-

Munca va fi grea; însă cu statornicie vom îndeplini înaltul scop, ce urmărim. Guvernul Meu nu va cruța nimic pentru a-l atinge.

Biserica întăritore a ocelor sufletesci, simbolul păcii și al liniștitei cugetări, continuă să țină un loc de frunte în preocupările noastre. Cu toții trebuie să ne silim a contribui la înălțarea și înflorirea ei. Guvernul va prezenta Domniilor-Văstre un proiect de lege pentru înființarea cassei bisericilor, spre a asigura o bună întrebuințare a averilor bisericeii.

Țăra, dimpreună cu Mine, am purtat un neîntrerupt interes pentru armată, instituțiune mărță — ca școlă a ordinei și a datoriei, ca scut al Patriei. În timpurile grele de astăzi nu am lipsit să veghez cu ochi neadormiți asupra ei. Mijlocele necesare pentru a satisface cerințele ei s'au împărțit cu chibzuală și sunt mândru a vă pute asigura, că în manevrele de astă-tamnă s'au vădit în mod necontestabil progresele, ce ea face necontentit.

Vom urma deci cu toții a-i da puțința de a pași înainte și vom da o atențiune deosebită, ca mersul ei să se îndrepteze spre partea practică, precum se cere și de spiritul timpului în care trăim.

Discursul deputatului sas Melzer l'am putut reproduce erî numai în extras după notițele foilor pestane. Astăzi îl vedem publicat în întregul său în foile săsesci din Brașov și Sibiu, după protocolul stenografic. Vedem, că extrasul adus de noi corespunde celor spuse și declarate de numitul deputat, și că redă exact esența vorbirii sale.

Aflăm de bine cu toate acestea de a publica din cuvânt în cuvânt introducerea vorbirii d-lui Melzer, în care acesta își preoisază pozițiunea. Ță-o:

„Onorată cameră! N'am avut intențiunea de a lua parte la această dezbateră, care se învite în jurul proiectelor de adresă prezentate de către diferitele partide dietale. N'am avut această intențiune, fiindcă în poziția mea în afară de partide, nu pot primi nici pe unul din aceste proiecte, și fiindcă eu și amicii mei politici, cari dimpreună cu mine găsesem a fi corect între jurstările actuale a sta în afară de partidele acestei camere, n'am aflat aptă dezbateră, ce decurge acum și se bazează curat numai pe declarațiile partidelor, ca să desfășurăm vederile noastre politice și acele motive, după cari se îndreptă atitudinea noastră politică. Dela această intențiune negativă nu voesc să mă abat nici acum și la acest discurs al meu, care se va mărgini la o scurtă rectificare și la o scurtă declarare, mă constrînge numai și numai acel atac, ce l'a îndreptat înainte cu câteva zile d-l deputat Iulius Györfy direct în contra noastră, a deputaților sași. (Mișoare în stînga extremă. Vii strigări: deputați unguresci!) El ne-a numit așa, și suntem

de fapt deputați de naționalitate săsescă. (Strigări în stînga extremă: Astfel de deputați nu există!)

Erî am fost observat, că după „Magyarország“ Melzer a declarat „în numele său și al soților săi Sași“, că nu primesc nici unul din proiectele de adresă prezentate de partidele maghiare. Din textul de mai sus autentic al vorbirii lui Melzer însă rezultă, că a făcut acea declarație numai în numele său. Încât pentru soții săi politici, a declarat din contră, că ei nu află aptă această dezbateră pentru a face declarații politice.

Publicând discursul deputatului Melzer „Kronstädter Zeitung“ dice:

„Ceea-ce a avut să dică deputatul Melzer, a fost de fapt mai mult decât o simplă rectificare și o scurtă declarație, cum a numit-o el; a fost o enunțaiune săsescă, care fu primită de întreaga cameră cu o atențiune extraordinară“.

Mai constată numita foie, că deputatul Wészi (Weisz) a întrerupt de repetite ori pe vorbitor prin cuvinte, prin cari a aprobat pe față cele duse de Melzer (!) Ne mai spune „Kr. Ztg.“, că atunci când deputatul Pichler din partida kossuthistă a strigat către Sași: „maghiarisai-vă!“, deputatul sas Lurtz a răspuns cu un forte lamurit „Nu!“.

„Sib. D. Tagblatt“ dice cu privire la vorbirea lui Melzer:

„Acest răspuns (dat deputaților Györfy și Rakovszky) unesc în sine două momente de valoare: mare hotărîre și înțeleptă moderațiune. Asemeni vorbiri au pentru asta și un succes îndoit, că dobîndesc aplauzele și mulțumirea conaționalilor, și totuși întâmpină și în cerurile guvernului și ale maghiarismului, adevă cel puțin în partea aceea a lui, care e mai cu chibzuală și cugetă mai drept, o primire amicală...“

Din dieta ungară.

Sedința dela 27 Noemvrie n.

Sedința de alaltăeri a dietei a fost interesantă și sgomotosă. După cum am amintit erî, la dezbateră generală a luat cuvîntul de încheiere ministru-președinte Coloman Szell, răspundînd lui I. Molnar, care afirmase, că politica de naționalitate a partidului poporal e cam tot aceeași ca a ministrului-președinte. Firesce, Coloman Szell s'a lăpădat de solidaritatea cu politica de naționalitate a poporalilor. Dér nu despre discuțiunea cu privire la acesta ținem a vorbi aici.

Merită însă cu atât mai ales să relevăm duelul de vorbe, ce s'a încins între Rakovszky și Szell la dezbateră specială.

Stefan Rakovszky (partidul poporal) luînd cuvîntul la dezbateră specială, începî prin a declara de apucătură afirmarea

lui Szell despre un candidat de deputat (Markovics), care a cerut limbă oficială slovacă etc., țintind prin acesta a insinua poporalilor, că merg mână'n mână cu naționalității slovaci. Acel candidat, duse Rakovszky, n'a fost al partidului poporal și acest partid n'a avut și n'are nimic cu el; era candidat naționalist.

Oratorul pune apoi din nou întrebarea: este schimbare de sistem, ori nu?

Szell: Am spus în ce constă schimbarea de sistem.

Rakovszky: Ai spus vorbe multe. D-l ministru-președinte a făcut un adevărat joc de jonglur cu frazele și cu multele vorbe frumoase. A explicat, a reexplicat și totuși n'a demonstrat nimic. A explicat lucruri, ce nu trebuia. Faptele d-lui ministru-președinte peste tot nu întăresc presupunerea, că ar fi schimbare de sistem, și este lăsată în ore-care clair obscure cestiunea, dacă este schimbare de sistem ori nu este. Are d-l ministru-președinte fapte, cari lasă a-se presupune, că există schimbare de sistem; are însă fapte, cari dovedesc hotărît contrariul...

Partidul liberal și fostul partid național (apponyist) tractează cu d-l ministru-președinte ca Egipteni cu zeul lor. Egiptenii aveau un zeu (O voce din stînga: era un bon). Pe acest Apis îl duceau în triumf, i-se lingusiau, tractau bine cu el, îl tîmăiau, îl hrăneau cu tot ce e bun, îi dăd-au în fiă-care dimințai să citească din „Budapesti Napló“-ul egiptean (Ilaritate la poporal și kossuthist), c'un cuvînt atențiunea lor era îndreptată la tot ce face Apis, la purtarea lui, la toate. Un singur lucru nu li era ertat să vadă, să afle; care adevă a fost trecutul lui Apis, căci în momentul când i-ar fi căutat trecutul, s'ar fi aflat, că Apis nu s'a scoborit din ceriu, ci a venit pe lume ca ori-ce animal de rînd și-i lipsește ori-ce trăsătură divină.

Așa sunteți și d-văstre. Și d-văstre cunoscători pe d-l ministru-președinte Szell numai din momentul, când el însuși ca un *Deus ex machina* a apărut aici, și în ficcare zi, la ficcare dejun fericesc și salvéză Ungaria, dinastia, Europa, America, San-Girolamo, c'un cuvînt lumea întregă. O trăsătură caracteristică a noului sistem e, că ne întîlnim c'un întreg șir de bănuiri și acuțături. Nu reflectez la ele, fiindcă în contra relei voințe și încă a ceva, ch ar și deii se luptă zararnic.

Spune, că tonul presei guvernamentale e de așa, încât nu e mirare, dacă și el vorbesc în tonul acesta, și declară, că ministru-președinte susține un sistem-spitelî. Apoi întorcîndu-se către ministru-președinte continuă:

D-l ministru-președinte a intrat ca om tînăr aici, atunci când erau în camera acesta marile spirite ale școlii vechi, în frunte cu Francisc Deak. Ca „copil de Dumineca“ s'a pus îndată sub aripile protectore ale celui mai mare om al Ungariei. Și și-a început strălucita carieră parlamentară aju-

tându-l cel puțin până la 50% aripile acestea, er alte 50% l'au ajutat forțele lui spirituale. Curînd a ajuns în poziția înaltă, responsabilă, în post distinct, și bucuros nebucuros s'a incurat în întreprinderea bosniacă. A stat până când a costat 60 milioane, apoi a sărit, a retras, îndată-ce a costat mai mult. A intrat apoi la înființarea de bancă, a devenit bancher. Erăși îi mergea bine d-lui ministru-președinte. Bunăstarea materială îi era de așa, încât noi toți din opozițiă n'am puté ușor să adunăm o sumă atât de considerabilă din propriile forte. A urmat apoi o luptă mare în care ministru-președinte aproba tot. A aprobat alegerile făcute de Banffy a aprobat lex Tisza, totul, și atunci când un bărbat luă cu desintere-sare în mîna sa firul descurcării și a fost bărbat, care să făcă primul pas cu risicul propriu, eșind din partid, atunci în urma unei întîmplări fatale d-l ministru-președinte devine premierul Ungariei.

Spune, că este meritul decedatului Szilagyî, că lucrurile s'au putut aranja astfel, încât după Banffy să urmeze Szell, și totuși lui Szell i-se dau laurii, er Szell își ia dreptul de a-se crede om providențial încheie declarînd, că partidul poporal nu se pune sub aripile ocrotitoare ale nimerni, partidul susține curajos stindardul cu care a intrat în lupta parlamentară.

Ministru-președinte Coloman Szell răspunde lui Rakovszky. Spune, că și-a atras ura poporalilor, fiindcă aceștia au pierdut lupta în țără. Nu el e Apis-ul, ci Rakovszky pentru care el (Szell) e petecul roșu. Partidul poporal acuză guvernul de maghiarizare cu forța. Asta nu-i adevărat. Nu i pasă, ce părere are partidul poporal despre trecutul său politic.

În cât priveșca persoana lui, e adevărat că sub Francisc Deak a făcut carieră, a ajuns ministru, dér nu s'a cățarat. Din cauza Bosniei s'a retras și a devenit bancher. Și asta e adevărat, însă n'a ajuns bancher în chipul cum a duse Rakovszky. A muncit totdeauna și a lăsat urme după munca lui. Când a ocupat saunul de ministru, a făcut-o pentru-că nu puté evita. Ca ministru de finanțe a scăpat țăra de bancrut. Nici dinaintea cestiunei bosniace n'a fugit; mai întăiu a creat mijlocele necesare răsboiului din Bosnia și apoi s'a retras, liber, de bună voie Nimeni nu-l va vedé vre-odată laș; er în ce priveșca trecutul său de bancher, n'are cauză de a-i fi rușine. N'a ocupat postul de bancher ca *sinecură*, ci a fost răsplătit după munca lui...

Rakovszky l'a acuzat, că a pesuit postul de ministru-președinte dinaintea lui Desider Szilagyî. (Rakovszky: Insunuezi. Nu cita, ceea-ce n'am duse.) Afirmarea aceasta e un ne-adevăr. El a spus sincer lui Banffy ce părere avea despre situația pe timpul obstrucțiunei. Vedea, că minoritatea stă pe teren nelegal, er majoritatea pe bancă parlamentară, și de aceea a declarat lui Banffy, că-l va sprijini până când va amăsa, ori va disolva camera. Când situația de-

gurilor din partidul principelui Rakóczy. Pentru a învinge această dificultate, Disloway a părăsit deja partidul lui Rakóczy, și a solicitat sprijinul regelui Franciei, pe care crede, că-l va oțține cu atât mai ușor, fiindcă de-o parte este vorba de-a acorda protecțiunea unui stat, care ar fi catolic și că M. Sa este protectorul în totă întinderea acestui imperiu al catolicilor, er pe de altă parte proiectul său are de obiect a restrînge puterea imperiului și a micșora forțele, pe care împăratul este în stare de a-le ridica în Ungaria și Transilvania și de a-l împiedeca să nu-și mai întindă țările în partea acesta...

În principiu planul lui Disloway ar fi fost forte realizabil. Nu se putea însă aștepta la răspuns favorabil dela regele Franciei, fie că întreprinderea i-s'a părut riscată, fie că regele s'a vădît în imposibilitate de-a presida pe față la formațiunea unui stat creat în mod vădit în potriiva imperiului.

De altă parte era destul de curios a vedé un stat catolic, format sub auspiciile regelui numit „Rex christianissimus“ servind

de sprijin intereselor Pôrtei contra intereselor sfântului imperiu. Dacă vre-odată acest vis s'ar fi realizat, acest stat n'ar fi întîrziat a-și schimba atitudinea politică: Pozițiunea geografică și propriile sale interese l'ar fi mînat spre Austria.

Încât pentru dificultățile materiale privitoare la condițiunile existenței chiar ale unui stat creat prin imaginațiunea unui singur om, ele păreau a fi invincibile.

Ță de ce ministeriul afacerilor esterne din Paris se exprima astfel în scrisoarea sa dela 12 Decemvrie 1732:

„Proiectul d-lui Disloway ni-se pare, ca și d-văstre, chimeric: a forma un stat între cele două, al marelui stăpîn și al împăratului; un popor, care în același timp să fie catolic și totuși gata a furniza trupe pentru Turci; o alcătuire, care să reclame consimțemîntul Pôrtei, al principelui Moldovei și al celui din Valachia și, pe deasupra protecțiunea regelui: — toate acestea forméză un amestec de circumstanțe, — imposibil de a-se uni și cari de altfel nu sunt făcute de loc spre a concura împreună.

În cas, când d-l Disloway, aducîndu-și aminte de ceea-ce i-ați dat a spera, că veți scrie să aflați intențiunile regelui și v'ar cere prin urmare un răspuns, spuneți-i, că executarea ideii lui s'a părut forte grea; că de-altminteri, ori cât de mare ar fi interesul, pe care îl are regele, de-a pune stavilă puterii împăratului, această împrejurare nu este motiv destul de puternic pentru a determina pe Majestatea Sa a contribui, ca un stat catolic, care s'ar forma la frontierele respective ale Creștinismului și ale Turcilor, să fie dela nascerea sa tributari și dependent de Pörtă. Dacă însă în adevăr acest stat, odată format, s'ar afla necesarmente în această dependență, Majestatea Sa n'ar refusa a-i acorda aceeași protecțiune, pe care o acordă acolo la tot ce profeséză religiunea noastră“.

Un răspuns destul de vag, dér de sigur prevădît de marchisul Villeneuve. Proiectul cădî în baltă. Spiritul aventurier al autorului său a trebuit să se mulțămescă cu aceste raporturi oficiale. Fără sprijinul formal al Pôrtei și al lui Ludovic XV, nu se putea încerca nimic în acest sens. Nu

s'a mai vorbit de acest proiect. Diplomația fină și gravă a secolului se opunea la o asemenea întreprindere.

Planul, ori cât de chimeric s'ar fi părut, n'a fost totuși lipsit de rațiune politică. Disloway era, de sigur, un om ambțios, entusiast și dibaci în același timp, el s'a născut însă prea tîrziu. — Două secole mai înainte ar fi vădît, fără greș, realizarea acestui vis.

Austria s'ar fi silit a distruge această citadelă de nemulțumiți, care n'ar fi întîrziat a deveni reședința tuturor intrișilor țesute de Unguri lui Rakóczy contra imperiului. Și Disloway nu și-a arăgiat planul numai din ambițiune, el ar fi făcut prin această un serviciu direct — și pus sub o înaltă protecție — patrioților unguri.

Villeneuve pare, că n'a înțeles lucrul. Cardinalul Fleury — și prin el regele, — care cunoscea mai bine pe principele Francisc Rakóczy și pe partizanii săi, să-l fi ghicit?

(„R—ie“).

Trad. Delaletou.

SCIRILE DILEI.

— 16 (29) Noemvrie.

Schimbări în corpul diplomatic.

Diarul „Local. Anzeiger“ din Berlin comunică, că pe luna Decemvrie se așteaptă mari schimbări în corpul diplomatic austro-ungar. Nu numai contele *Revertera*, ambasadorul dela Vatican se retrage la pensie, dar și contele *Khevenhüller* dela Bruzella, care se vede, că e supărat, că nu i-s'a dat lui postul de ambasador la Roma. Ambasadorul din Londra contele *Deym* se retrage de asemenea, iar contele *Wolkenstein* din Paris nu mai poate nici el corespunde din cauza bătrânețelor. Numirea în asemenea posturi este foarte îngreunată din cauza, că aici nu e suficient numai talentul, ci respectivul trebuie să aibă și avere mare. Funcționarii în diplomație în timpul din urmă trebuie să aibă o cauțiune de 300.000 corone așa că aceia, cari sunt actualmente atașați, toți sunt oameni cu avere mare, între cei vechi însă se mai găsesc și de aceia, cari nu dispun de bogății. Eță de unde vine greutatea.

Concertul Reuniunii noastre de cântări. Programul Concertului Reuniunii române de cântări din Brașov, ce se va da *Marți în 20 Nov. v.* (3 Dec. v.) a. c. în sala Redutei la 8 ore seara este următoarea: 1) *M. Hauptmann*: Trei cântece pentru cor mixt. 2) *L. v. Beethoven*: „Trei cântece“ pentru voce de alt cu acomp. de piano. 3) *Două cântece pentru cor mixt*: a) *F. A. Gevaert*. b) *D. G. Kiriac*. 4) *L. v. Beethoven*: „Trio, (C-O-M)“ p. violină, violoncello și pianu. 5) *Jac. Murèsiu*: „Brumărelul“, baladă populară pentru cor mixt cu soli și acompaniament de piano. 6) *L. v. Beethoven*: „Adelaide“, cântec pentru o voce de tenor cu acompaniament de piano. 7) *N. Popovici*: „Hora Dobrogeană“, cor mixt.

Frontierele între Ungaria și România au fost stabilite prin acord comun și lucrările au fost terminate sub conducerea lui Mikó Balint din partea Ungariei și Radu Rosetti din partea României. În locul stîlpilor de lemn s'au pus alții de fier. În unele locuri s'au săpat în stânci indiciul granițelor. Lucrarea a durat o jumătate de an și a costat pe statul ungar 200.000 corone. Cheltuielile au fost suportate în jumătate de către cele două state.

„O bucată din istoria maghiară în mâinile Albinei“. Sub acest titlu diarul „M. Sz.“ spune plin de emărcune, că așa numita casă *Macskásy* din Sz. Keresztur, unde s'a odihnit o noapte generalul Bem după înfrângerea dela 31 Iulie 1849, în urma falimentului băncii seceser a ajuns acum pe mâinile „Albinei“. Cine va plăti, Doamnă, Albinei 40.000 de corone, ca să răscumpere memorabila casă din mâinile „Valahor“? — Eță întrebarea, care îl preocupă actualmente pe „M. Sz.“.

Angelo Cabrini este un deputat socialist italian, căruiu patria sa îi este prea strîmtă și de aceea a venit și la Budapesta să facă propagandă pentru doctrinele sale printre muncitorii italieni, ce se găsesc aici. Poliția i-a dat a înțelege să părăsească țera, căci de nu, va fi rău. Cabrini a plecat, dar sosit acasă a interpelat în parlamentul italian în această cestiune, lucru, pe care l'a făcut de altfel și în dieta ungară deputatul Visontai Soma.

Diarul „E-s“ este foarte indignat pe organele polițienesci, pentru-că s'au purtat așa cu Cabrini. Ce va dice străinătatea? Ce fel de țără sălbatecă e aceasta, unde libertatea este așa de puțin respectată? etc. Până aci toate sunt bune. Dar involuntar ni-se impune o comparațiune: Nu de mult a umbat prin Pesta profesorul *Iorga* din Bucuresci. D-l Iorga este om de știință și nici decum agitator. D-sa a ținut o conferință istorică studenților români. Faptul acesta l'au prezentat foile maghiare în culori așa de negre, încât cereau nici mai mult, nici mai puțin, decât espulsarea d lui Iorga. De unde vine această contradicție în atitudinea presei maghiare?

Strassburger Armin. Așa se chiamă jupăul din Turkeve, care făcea comerciu de cereale, plătiud înainte proprietarilor, când încă grăul era verde. Sute și sute de mii a câștigat pe această cale jidovul care venise nu de mult în țără cu boicoane în spate. În timpul din urmă însă nu-i mergea tocmai bine lui Strassburger, așa spunea cel puțin el. Intr'o zi a găsit de cuviință să lase comerțul de cereale înaltă și să-și caute fericirea în alte părți ale lumii. Strassburger a plecat, dar a dus cu sine și banii mai multor bănci în sumă colosală de un milion și jumătate corone. Așa a făcut Strassburger.

Epizootia. Dela poliție ni-se comunică, că pe teritoriul orașului Brașov s'a manifestat între animale în mod epidemic bôla de gură și de unghii, din care cauză teritoriul orașului a fost pus sub carantină.

Reînviată. În comuna bulgărească „Galucin“ a murit dîilele acesteia veduva *Saracin Mira*. Neamurile și prietenii s'au adunat la priveghi. Lumea era destul de veselă, căci veduva fiind bogată lăsase oarecare moștenire. Intr'un moment, când toți erau în altă odaie, veduva, care era murtă numai la aparență, s'a sculat și a eșit afară. Spaima neamurilor a fost grozavă, când intrând în odaie au văzut, că murtă a dispărut. După multă căutare au găsit-o în fundul curții lângă un coteț întinsă la pământ. De astă-dată însă era în adevăr murtă, căci fiind foarte frig, biata femeie a înghețat.

Loteria de stat pentru binefaceri oferă șanse de câștig favorabil. Cu o mică miză se poate face un câștig mare. Sortirea va urma în 12 Decemvrie. Din venitul curat al loteriei se vor dota institutele de binefaceri publice civile. Loteria este dotată cu câștiguri de 442,900 corone, împărțite în 16,404 câștiguri, din care 350 câștiguri mari anterioare, și 8027 posterioare. Câștigul principal este de 200,000 cor. un los la a 34-a loterie de binefacere costă patru corone.

1. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire sau stomacul nu funcționează regulat ceea ce cauză constipație, durere de cap, lipsă de apetit sau alte bôle, pot conta la vindecare sigură prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Cutii originale a 2 cor. se pot căpeta zilnic prin postă dela farmacistul *A. Moll* liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincia se se cêră preparatul *A. Moll* provăcut cu marca de contravenție și subscriere.

Alegeri municipale.

Din cercul Ormenișului-de-Câmpia, 24 Nov. 1901.

Onorate Domnule Redactor! Cred, că va fi de interes, să se arate publicului român prin prețuța noastră „Gazeta“, cum a decurs alegerea municipală în cercul Ormenișului-de-Câmpia întemplată în 20 Noemvrie u.

Mi-s'a spus de un martor ocular, că președintele comisiunii a fost îngâmfatul oiocoi *Veltus Zoltan*, arendaș în Ormenișul-de-Câmpia. El fiind agrăit ca și cei alți domci maghiari, se se ia în considerare populațiunea numerică, pentru care se aleg membrii la congregațiune, și se se primesc în lista lor și vre o căți va Români, răspunse, că începe alegerea și nu-i timp de pactari. Iși alese apoi 4 membrii de încredere, între cari își puse și pe un jude comunal român, și nici nu voi să stea de vorbă cu Românii

După-ce'l întrebă preotul din Ormenișul-de-Câmpia, Voda, că până la câte ore va ține alegerea, i-se răspunse, că până la 4 d. a. Românii s'au retras și-și făcură lista lor, despre ceea-ce înțelegând „domnii“, îndată trimiseră căruțe și căări prin comunele vecine dură alegători maghiari, jidani și chiar și români servili. Ii cuprinsese o grôză mare cătră amiași. Se și adresă marele proprietar din Silivașișu *Gal Albert* cătră preotul din Ormeniș, întrebându-l, că în câte comune au trimes după alegători, la ce i-se răspunse, că nu a ținut seamă.

Durere, că inteligența noastră mirină și preoții noștri atâta-s de nepăsători și parte dir ei timiți, încât deși au fost însoiți prin oameni de ai noștri să se in-

grijescă de alegători și să se prezenteze la alegere, totu-și din vre-o 20 preoți — cari de alt-fel fără nici o provocare au datorința sfântă a ajuta unde se pôte cauza națională — câți s'au prezentat? Preoții din Ormeniș, Milașul-mare și Dîmb. Cel din Ormeniș își duse toți alegătorii români, cari deși presionați din partea notarului, a judeului comunal, a pandurului și învățătorului de stat, totuși rămăseră până în fine lângă preotul lor, având curajul înaintea fisol-găbirului din loc și a președintelui de a vota cu Românii. Preotul din Milașișu încă aduse vre-o 8, însă numai trei votară, căci 5 ajunseră după încheierea votării. Preotul din Dîmb veni singur și după-ce votă, se duse curând acasă. Alții dintre preoți nu veniră, nici chiar cel din Șopteriu. Pe alegătorii din Șopteriu i-au luat Maghiarii ca să voteze cu ai lor.

Alegerea se încheiă la 3 ore, cel din urmă alegător fu preotul român din Chibulout, *Zaharia Pop*, pe care-l aduse nisce maghiari economi (*harisnyások*) — între cari de minune'i sta prost. Amintese, că proprietariul român din Sângeorjul-de-Câmpia *Dionisiu Simon*, a adus vre-o 6—7 alegători, împlinindu-și datorința de Român, ceea-ce-i servește spre laudă.

Trebuie să ne organizăm, și atunci nimeni nu se va mai pute mântui cu pretextul, că n'a știut mai de timpuriu. Unii dintre preoți cred că n'a știut, că funcționarii noștri, adversari cauzelor noastre naționale, nici că-i însoițeză până în prețuța alegerii, er pe alții nici atunci, ca să nu pôtă merge.

Rezultatul alegerii a fost, că dintre 11 aleși, abia reușiră 3 Români, ca din grația. Românii cădură cu lista lor. Contra alegerii, preoții aud, s'a dat recurs.

Călătorul.

REVERSE.

Origina expresiunii „sublima Pôrta“. Se dice oficial „Pôrta“ când se vorbește de guvernul turcesc. „Sublima noastră Pôrta“ dice însuși Sitanul în scrierile de acreditare, pe cari le dă ambasadorilor săi. Eță originea acestei expresiuni. Când *Mostafem*, cel din urmă calif din dinastia *Abbasizilor*, eșea din palatul său, el trecea printr'o pôrtă mare pe pragul căreia se aședase, după porunca lui, o bucată din vestita pētră neagră a templului din Mecca. Apoi, pe fronton, era o bucată de catifea neagră, care atârna până pe pământ și înaintea căreia curtenii se ploconeau adenc în fie-care zi, ca și înaintea pietrei negre, sărutându-le cu respect nespus. Pôrta care era așa de venerată, se numea pôrtă califului. De atunci i-se dice Sublima Pôrta, nume care a slugit de atunci la desemnarea curții prințului, chiar și după-ce Sultanii au detronat pe califi în 1510.

Cea mai mare măcelărie din lumea intrăgă e în Chicago Măcelăria de acolo dă ocupațiune la 2000 de oameni și taie anual peste 20 de milioane de vite. Curățenia însă n'a fost așa de mare, ca circulația, astfel, că mai dîilele trecute medicul orașenesc vizitând măcelăria a dispus arderea a 80.000 punți de carne. Un public colosal s'a adunat în jurul focului, privind noua și uriașă jertfă americană.

Literatură.

„*Clipe de repaus*“ de *Sorocovă*. Un volum elegant, care pôte ocupa loc pe masa orî-cărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. În acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit'o totă. Se pôte procura la Tipografia *A. Mureșianu* pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Din străinătate.

Albania. Din Scutari se anunță, că *Kiazim-pașa*, guvernorul din Albania, fu absolvat de către Sultan de postul cel ocupat. Înainte de plecare el a ținut nota-bilităților mohamedane și creștine o cuvântare de adio, făcând declarațiunii politice interesante. El le atrase atențiunea asupra viitorului Albaniei, care „stă în fața pericolului de a căde în mâna unei alte puteri“. Spune, că în diferite rânduri i-a succed de a înlătura acest pericol și tot-dăuna a știut împiedeca izbucnirea unei revoluțiuni. Sfătuiesc pe Albanesi să se ferescă de mișcările revoluționare, ce le așită elementele străine în Albania și să influințeze din toate puterile de-a frânge gâtul acelei mișcări. Vai vouă — încheiă *Kiazim-pașa* — de-a în țera aceasta va erupe revoluțiunea în urma capriciilor d-vostre, fiind-că acesta ar avea urmări pentru sôrta Albaniei, și pacea vostă, garantată sub blânda stăpânire a marimosului Sultan, ar fi pe veci turburată.

Reforme în Macedonia. Din sorginte bine informată se anunță, că între Pôrta și comitetul macedonean se urmăză tratări în cestiunea introducerii urgente de reforme în Macedonia. Comitetul macedonean s'a obligat, ca în momentul în care Pôrta va da aceste reforme și va reglementa pe funcționarii escesivi, el va sista opera revoluționară. Chiar principele bulgar *Ferdinand* ar merge la Constantinopol, ca să se sfătuescă asupra definitivei rezoluțiuni a cestiunii reformelor în Macedonia. Prin intervenția această, principele *Ferdinand* ar espune să fiă taxat de protector suprem al comitetului macedonean, din care cauză abia dăcă e de creșut, că el s'ar rezolva a face pașii ce i-se atribue.

Tripla alianță. Diarul rus-so „*Swiet*“ publică un articol interesant asupra triplei alianțe. Fôia rusescă dice, că numai Germania a câștigat din această alianță; Austro-Ungaria a câștigat numai atât, că s'au deschis porțile pangermanismului. Italia s'a eșofat în urma jertfelor, ce le a adus pentru completarea armamentului său; ea, de dragul alianței, a rupt'o cu națiunile surori și s'a apropiat de Germania, dușmanul ei de odinioară.

Consiliul municipal din Paris a ocupat în 25 Noemvrie cu cereri de autorizare ale congregațiunilor, asupra cărora consiliul trebuie să-și dea opinia. S'au prezentat două opinii: una care propune refuzul autorizației. Acesta a fost respinsă în 44 contra 33 voturi. Cealaltă, care a fost primită, enunță, că legea congregațiilor este rea și antirepublicană și propune ca libertatea asociațiunilor să nu fie nici într'un chip mărginită.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Novembre n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.45
Renta de corone ung. 4%	93.30
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.90
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.45
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.80
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	175.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	146.—
Renta de argint austr.	98.85
Renta de hartie austr.	87.70
Renta de aur austr.	118.95
Losuri din 1860.	140.—
Actii de-ale Banței austro ungară.	160.—

Actii de-ale Banței ung. de credit	644 —
Actii de-ale Banței austr. de credit	633.50
Napoleonor.	19.06
Marcă imperiale germane	117.10
London vista	239.30

Aviso!
pentru amatorii de bere.

In Restauratia Volkert
oo au sosit oo
Bere Münchner. Löwenbräu si Steinbrucher.

1—6.33.

Sz. 10214—1901.
tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy „Furnica“ takarékpénztár végrehajthatónak Demján Jákob végrehajtást szenvedő elleni 420 korona tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő a gridi 94. sz. tljkvben Demján Rafira szül. Urdea, Demján Rafira, Demján Mária, Demján Jákob, Demján Bucur kiskoru, Demján Páráschiva kiskoru nevéen álló A †

168, 169 hrsz. ingatlanra	320 kor.	5772/3	hrs. ingatlanra	01 kor.
588	"	15	5835	17
599/2	"	22	5856	32
710	"	10	6379	07
801/2	"	39	6419	06
968	"	07	6435	39
1058	"	16	6448	13
1693	"	21	6524	22
2025	"	45	6827	23
2125	"	06	6847	23
2234	"	15	6860	16
2306	"	11	6882	20
2620	"	20	7119	01
3322	"	13	7544	29
3539	"	15	7991	08
3841	"	18	8000	19
4200	"	14	8003	15
4202	"	37	8084	46
4320	"	09	8166	31
4322	"	21	8586	56
4462	"	15	8762	16
4476	"	11	8878, 8880	37
4954/1	"	08	8862	06
5158	"	08	9635, 9636	18
5578, 5579	"	27	9852	56
5601	"	04	10738	19
5699, 5702	"	69	10787	17
5712	"	04	10948	54

a gridi 155 sz. telekjkvben Demján Rafira szül. Urdea, Urdea Mária sz. Urdea, Urdea Bucura, Urdea Miklós, Marcu Mária szl. Urdea, Urdea Anna, Urdea Bucura, Stejerou Miklós, Stejerou Bucura, Urdea Bucur a Bucuré, Urdea Miklós a Bucuré, Marcu Mária férj. Urdea, Marcu Miklós a Marcué kiskoru Urdea Anna férj. Modoresea, Urdea Bucura férj. Urdea, Demján Rafira férj. Manicu, Demján Mária férj. Marcu, Demján Bucur a Jánosé, Demján Páráschiva a Jánosé, Demján Jákob a Jánosé. Stejerou Miklós a Miklósé, Stejerou Bucura férj. Urdea és özv. Urdea Jánosné nevéen álló A †

662 hrsz. ingatlanra	10 kor.	6271	hrs. ingatlanra	11 kor.
722	"	07	6551	08
876	"	34	6611, 611	14
918	"	11	7250	13
2394	"	31	7267, 7268	24
2616	"	13	7372	16
3518/1	"	04	7374	65
3585	"	07	7376	50
3585/7	"	07	7376/1	50
4223	"	37	7378	50
4237	"	15	7392	74
4293	"	24	7511	07
4414	"	07	7656	50
4438	"	35	7667	21
4453	"	10	7754	27
4652	"	04	7790	46
4961	"	11	7972, 7973	50
4979	"	13	8015	22
4981, 4983	"	18	8177	23
5441	"	16	8899, 8900	17
5600	"	07	9669	08
5803	"	14	9699	19
5803/1	"	14	9893	69
5803/2	"	14	10206	21
5803/3	"	14	10746	15
5803/4	"	14	10956	18

koronában a 94. sz. tljkvben özv. Demján Rafira szül. Urdea C/1 alatti haszonélvezeti joga érintetlen hagyásával, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi Deczember hó 13-ik napjának délelőtt 9 órakor a Gridi községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatnáznak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1901 évi Augusztus hó 22.

A. kir. jbiroság mint tkvi hatóság.
320,1—1.

Schubiter,
kir. albiró.

AVIS! Cultivatorilor de sămință de Trifoi, din Comitatele Brașov și Hâromszék!

In unele ținuturi ale comitatelor Brașov și Hâromszék recolta de sămință de trifoi, bob mare in anul acesta au fost deosebit de bună, astfel că pentru sămința de trifoi din părțile acelea se plătesce preț mult mai mare, ca in piațele de acolo, și anume după calitate pentru 100 Kilograme, 48—52 fl. primită acolo și plătită.

Rog a se trimite probe mai mari, indicându-se și cantitatea direct la firma mea in Budapesta.

MAUTHNER ÖDÖN

Comersant de semințe al curții c. s. r.
BUDAPEST VII Rottenbiller utca 28 sz.

333 — 1 — 5.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțec, in contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.—
Falsificațiunile se vor urmări pe cale julecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trăs (frotat) alina durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recéla. Prețul unei sticte originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Pie-zare bucată de sapun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite in Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

La prea înaltă poruncă a Maiest. Sale c. și r. Apostolice.

XXXIV. LOTERIE DE STAT C. R.

pentru scopuri de binefaceri civile a Monarchiei de dincolo.

Acésta Loterie de bani,

unică in Austria legal concesionată,
constă din 16,404 câștiguri în bani gata, cu
suma totală de 442,900 Corone.

Câștigul principal este de

200,000 Cor. bani gata.

Tragerea urmază fără amênare in 12 Decemvre 1901.

Un los costă 4 Corone.

Losuri se capătă la despărțământul Loteriei de stat in Viena, III, Vordere Zollamtsstrasse 7, la colectanții de loterii, trafici, la oficiile de dare, poște, telegraf, căi f-rate, case de schimb etc. — Planul loteriei pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco.

Direcțiunea Loteriei c. r.

Secția Loteriei de stat.

7—10 (304)